FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

IN SPIRIT
NGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 29

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, FEBRUARY 11, 1974

LETO LXXVI. — VOL. LXXVI

Ivan Seničar 9-12
Park Centre Suite 4F
1700 E. 13 St.
Cleveland, O. 44114

Partija v Jugoslaviji utrjuje svojo oblast

Sodelavec The New York Times-a poroča iz Beograda o naporih Zveze komunistov za obnovo partijske oblasti in veljave.

CLEVELAND, O. — Sodelavec The New York Times-a Malcolm W. Browne je poslal iz Beograda 5. februarja poročilo, ki ga je NYT objavil naslednji dan. V poročilu razpravlja o naporu Zveze komunistov za obnovo njene oblasti in veljave na vseh področjih življenja, ko je očitno, da se Titova doba izteka in je treba biti pripravljen na spremembo.

Napor za obnovo partijske oblasti vodi sam predsednik Tito, ki se zaveda negotovega položaja. Cilj teh naporov je povezati partijo v trdno enoto, ki bo sposobna prevzeti odgovornost za ohranitev države in režima. Komunisti se vneto pripravljajo na 10. partijski kongres, ki je določen za prihodnji maj. Na njem naj bi se pokazala edinost partije in njena trdnost na znotraj in zunaj.

"Borba", "Komunist" in druga glasila vneto pridigajo novi nauk in novo partijsko linijo, toda javnost se za to ne meni dosti in ustvarja vtis, kot bi ji vsa zadeva ne bila jasna. Malcolm W. Browne trdi, da se za novimi partijskimi napori skriva skrb, ko je v partiji vedno manj delavcev, zato pa vedno več poklicnih partijskih funkcionarjev, ki so si politiko izbrali za poklic.

Opozarja na načelo samoupravljanja, ki se je posebno na beograjski univerzi kar čudno izkazalo. Tam so vsilili v vodstvo filozofske fakultete poleg dosedanjih 40 članov v svet še 20 drugih, da bi lahko obračunali z 8 profesorji, ki so partiji trn v peti. Neki partijski vodnik je trdil, da je partija posegla na univerzo, da "bi uveljavila načelo samoupravljanja". Doslej so namreč na fakulteti odločali profesorji in drugo vodstveno osobje, treba pa je, da imajo pri tem svojo besedo tudi "pometači in snažilci".

"Partija predstavlja voljo večine, ki jo morajo vsi ubogati," je razlagal partijski veljak novo linijo ameriškemu časnikarju. Trdil je dalje, da je "samoprevara, če kdo misli, da more kak posameznik preživeti izven samo-upravne enote. Celo Robinson Crusoe je razvil sistem organizacije, da je mogel obstati".

Porast trgovine ZDA z LR Kitajsko

WASHINGTON, D.C. — Lani je dosegla trgovina med ZDA in Kitajsko 800 milijonov dolarjev. Nekako dve tretjini ameriškega izvoza na Kitajsko so bili deželni pridelki.

Za letos predvidevajo, da bo trgovina ZDA s Kitajsko porastla na vsaj bilijon dolarjev, verjetno pa ga bo celo presegla.

Vremenski prerok

Pretežno oblačno z verjetnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 25 F (-4 C).

Novi grobovi

Frank Sušelj

V Lake County Memorial East Hospital v Painesvillu je umrl 83 let stari Frank Sušelj z 9965 Knollwood Dr., Concord Township, Ohio, preje s 390 E. 162 St. v Clevelandu, rojen v vasi Neverke pri Košani v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1914 in bil zaposlen do svoje upokojitve skozi 33 let do leta 1955 pri East Ohio Gas Co. kot kovač, vdovec po l. 1935 umrli ženi Mariji, roj. Avcin, oče Daniela, Franka, Cvetka, stric Steva Findaka, brat Mice, Karline in France Biščak (vsi tri v Jugoslaviji). Pogreb je danes ob 9.45 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 10.30, nato na pokopališče Vernih duš v Chardonu. Družina bo hvaležna za darove za Slovenski starostni dom v njegov spomin.

Mary K. Mandel

Umrla je 80 let stara Mary K. Mandel s 17926 Windward Rd., rojena Hren v Bangorju, Minn., od koder je prišla v Cleveland l. 1916 in živela na E. 160 St. do pred 5 leti, vdova po l. 1953 umrlem možu Johnu Mandel in preje po l. 1930 umrlem možu Louisu Kastelicu, mati Theodorja, Ann, Charlesa Kastelic, pok. Edith Habat, 7-krat stara mati, 8-krat prastara mati, sestra Feliksa Hrena (Fla.), Ann Libert, Frances DeLembo, Helen Bunce in Louisa Hrena (vsi v Kalif.). Pogreb je danes zjutraj ob 8.15 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9., nato na pokopališče Vernih duš v Chardonu.

Marie Germovsek

V 53. letu starosti je umrla v St. Vincent Charity bolnici Marie Germovsek, rojena Gill, 15320 Huntmere Avenue, vdova po leta 1968 umrlemu možu Johnu, mati Johna, Alana, Gail Ransom, hčerka Georga in pok. Mamie Gill, rojene Blau, sestra Georga, Dayton, Ohio, rojena v Scrantonu, Pensilvanija, od koder je prišla v Cleveland leta 1923, zaposlena kot upravnica urada pri Barker Products Co. 11 let. Veliko let je bila tajnica in delavna članica Demokratskega kluba 32. varde. Bila je članica Oltarnega in Roženvenskega društva fare sv. Jeromija. Pogreb bo danes ob 10.45 iz Zeletovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Jeroma ob 11.30, nato na pokopališče Kalvarija.

Frances Volk

V 73. letu starosti je včeraj zjutraj umrla Frances Volk, rojena Kapel, vdova po leta 1963 umrlemu možu Andrewu, mati Anthonyja Yankovic, Andrewa, Franka, Mary Lacko (Michigan), Johna, Edwarda, Betty, Jamesa (Kalifornija) in pokojnega Josepha, 10-krat stara mati in 1-krat prastara mati, sestra Johna, Louisa in Franka. Rojena je bila na Kalu pri Pivki, od koder je prišla v Ameriko leta 1921. V Sloveniji zapušča brata Jakoba. Bila je članica društva The Maccabees. Pogreb bo v sredo ob 9.15 iz Želetovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Our Lady of Mount Carmel, Wickliffe, ob 10. uri, nato na pokopališče Vernih duš.

Anne Greecher

V 63. letu starosti je v soboto ponoči umrla v Highlandview bolnici Anne Greecher, rojena Petelinkar, 183 S. Green Rd., South Euclid, žena Johna, sestra pokojne Mollie, Gusa in Renee Bonnell, teta in stara teta, rojena v Clevelandu, zaposlena 30 let kot laboratorijska tehničarka pri General Electric Co., Cuyahoga Lamp Div., Nela Park, upokojena pred 6 leti. Bila je članica G. E. Century Cluba, Neopolitan Cluba in the Ladies Guild fare St. Margaret Mary. Pogreb bo v sredo ob 8.45 iz Želetovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev St. Margaret Mary na Bluestone Rd. ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

Ervinov odbor ne dobi posnetkov razgovorov

Zvezni sodnik je odklonil zahtevo senatnega odbora po petih posnetkih razgovorov v Beli hiši.

WASHINGTON, D.C. — Zvezni okrožni sodnik Gerhard A. Gesell je zadnji petek odklonil zahtevo senatnega odbora za preiskavanje Watergate zadev po petih posnetkih razgovorov v Beli hiši med predsednikom Nixonom in njegovimi sodelavci. Sodnik je dejal, da bi "bleščeče ozračje" odborovih zaslišev anj moglo ustvariti predsodke morebitnim obtožencem, vključno predsedniku Nixonu.

"Javna korist ne zahteva, da bi bil predsednik prisiljen preskrbeti dokaze... senatnemu odboru za nova zaslišev anja," je odločil zvezni sodnik. Nakazal je vendar v svoji odločitvi precej jasno, da bi nemara ustregel pravosodnemu odboru Predstavniškega doma, če bi zahteval te posnetke v zvezi z raziskavo o možni obtožbi predsednika Nixona.

Bela hiša je izrazila zadovoljstvo nad sodnikovo odločitvijo, ki je prišla isti dan, ko sta se sestala posebni tožilec L. Jaworski in Nixonov odvetnik James D. St. Clair na razgovor o tožilčevi zahtevi po izročitvi novega gradiva od strani Bele hiše, četudi je predsednik Nixon dejal, da je Jaworski dobil že vse, kar potrebuje za obtožbo krivih in za očiščenje nedolžnih.

Plitev prekop

Prekop Erie je bil le 4 čevlje globok, ko so ga zgradili.

Seminar o človeških pravicah ZN v Jugoslaviji

NEW YORK, N.Y. — Uprava Združenih narodov in zastopnik jugoslovanske vlade sta podpisala dogovor, da bo v Jugoslaviji v Ohridu od 23. junija do 8. julija letos seminar o izboljšanju in zaščiti človekovih pravic narodnih skupnosti. Na seminar bo povabljenih 32 držav iz skoraj vseh delov sveta.

Indija se priključuje zaradi Diego Garcia

ZDA so se odločile v dogovoru z Veliko Britanijo izgraditi Diego Garcia, malo otočje v južnem delu Indijskega oceana, v stalno oporišče. Indija to ni prav in protestira.

NEW DELHI, Ind. — Diego Garcia leži okoli 1000 milj od južnega roba Indije, pa se ta vendar vznemirja, ko so se ZDA odločile, da to otočje izgrade v stalno pomorsko in letalsko oporišče v soglasju z Veliko Britanijo, ki je gospodar otočja. Na njem so že pred leti začeli graditi manjše oporišče, ki naj bi služilo za vzdrževanje zvez, kot so tedaj dejali. Spremenjeni položaj v svetovnih odnosih sil, zlasti sovjetski poseg v Indijski ocean, je ZDA pripravil do zaključka, da potrebujejo tam stalno oporišče.

Ko je vest o tem dosegla javnost, je Indija izjavila, da pomeni to za njo "veliko skrb", da je odločno proti vzpostavi ameriškega pomorskega oporišča v Indijskem oceanu. Predsednica vlade Indira Gandhi je na zborovanjih zadnje dni govorila o veliki zunanji nevarnosti, ko neka sila misli graditi "atomsko oporišče" v Indijskem oceanu.

V Washingtonu uradno ne zanikavajo indijskih očitkov, vesti iz pomorskih krogov pa trdijo, da bo to le "podporno" oporišče, ki bo služilo v glavnem oskrbi. Trenutno je na njem okoli 200 pripadnikov oboroženih sil ZDA, v dveh letih pa računajo, da se bo to število podvojilo ali potrojilo. Da to ne more predstavljati za Indijo nobene nevarnosti, je očitno.

ŠTRAJK AVTOPREVOZNIKOV JE V GLAVNEM LE KONČAN

Vse kaže, da je velika večina neodvisnih avtoprevoznikov prišla do zaključka, da nadaljevanje štrajka, ki so ga začeli zadnji dan januarja, ne more prinesti nobenih novih uspehov, in je zato sklenila štrajk končati in iti na posel. Nekatere skupine so še vedno v dvomu, nekatere pa so se izjavile za nadaljevanje štrajka. Položaj ni jasen, vendar izgleda, da je štrajk pri kraju.

CLEVELAND, O. — Vsa znamenja kažejo, da se je večina neodvisnih avtoprevoznikov odločila štrajk po 11 dneh zaključiti in se vrniti na posel, ko jim je zvezna vlada zagotovila vse potrebno diesel olje in jim dovolila, da s povišanjem cen za 6% prenesejo višje cene za gorivo in drugo posredno na potrošnika. Štrajkujoči so zahtevali vrnitev cen olja in njegovih izdelkov na raven lanskega maja, čemur pa se je poleg oljnih družb uprla tudi sama zvezna vlada. Štrajkujoči so v glavnem dosegli izboljšanje svojega finančnega položaja in je zato razumljivo, da se je večina odločila vrniti na ceste.

Glasovanje pri manjših skupinah štrajkujočih je večinoma odločilo za končanje štrajka. Eden od vodnikov štrajka Tommy Thompson iz East Point, Ga., ki je bil še v petek za nadaljevanje štrajka, je včeraj pozival svoje tovariše, naj se vrnejo na posel.

Narodna garda v Pennsylvaniji je včeraj opustila nočno patruljiranje, ker se je, kot so izjavili, položaj izboljšal. Garda je ostala v pripravljenosti, če bi se pojavila potreba po njenem novem nastopu.

Skupina neodvisnih avtoprevoznikov, ki naj bi povezovala okoli 3,000 voznikov, je v Altonu, Ill., sklenila štrajk nadaljevati. Ali bo pri tem ostala, ko se drugod avtoprevozniki vračajo na delo, je za enkrat še nejasno. Jasno je vendar, da vstrajanje posameznih skupin v štrajku ne more uspeti, če se bo večina vrnila na ceste. Trdijo, da je promet zdaj obnovljen v nekako 70% celotnega obsega.

Neki avtoprevozniki iz Kansas City je dejal zastopniku Washington Post včeraj, da so avtoprevozniki dejansko neodvisni in da zato glasovanje ne pomeni dosti. Odločajo se po lastni preudarnosti in spoznanju. To ni unijsko glasovanje, ki veže vse člane unije. Neodvisni avtoprevozniki unije nimajo.

Člani Ohijskega sveta neodvisnih avtoprevoznikov so sinoči na sestanku v Barbertonu soglasno odklonili sporazum in se odločili za nadaljevanje štrajka. Predsednik Sveta George E. Rynn je govoril proti sprejemu dogovora in naj bi bil, kot trdijo nekateri, poročal o njem enostransko. Načelnik odbora Sveta Lester Salsgiver je bil za sprejem dogovora, pa naj ne bi imel dovolj priložnosti tega pojasniti in razložiti njegove ugodnosti. Na sestanku so odpustili svojega pravnega zastopnika L. Fleeta, ki "da je pustil vse na cedilu", ko je pristal v njihovem imenu na dogovor. Rynn je izjavil, da so se odločili, da imenujejo novega pravnega zastopnika, ker Fleet na sestanek ni prišel in je torej sem odstopil.

Posebni svetovalec Bele hiše za delavske odnose W. J. Usery Jr., ki je bil glavni zastopnik pri pogajanjih pretekli teden, je včeraj dejal, da po vsem sodeč dogovor deluje, ker se avtoprevozniki s svojimi vozili vračajo na ceste.

V kolikor se bodo sedanja predvidevanja uresničila in se bo promet v naslednjih dneh normaliziral, bodo tudi podjetja pozvala na delo okoli 100,000 ljudi, ki so bili v zvezi s tem strajkom odpuščeni. Tudi oskrba z mesom in drugimi živili bo nagio zopet na redni ravni.

Zadnje vesti

COLUMBUS, O. — Ohio je med državami, ki jim je zvezna vlada zmanjšala nakazilo gasolina za nekako 2%. E. J. Turk, načelnik Public Utilities Commission of Ohio, je znižanje nakazila obsodil, ker da ni mogoče, da bi imela zvezna vlada potrebne podatke za tako odločitev, ko jih niti sama država Ohio nima.

WASHINGTON, D.C. — Danes se začne tu dvodnevna konferenca 13 držav, potrošnic olja, s ciljem dosege skupnih stališč pri reševanju krize energije, ki je zadela ves svet v zvezi najprej z omejitvijo črpanja arabskega olja, nato pa z izrednim povišanjem njegovih cen.

FRANKFURT, Z. Nem. — Javni uradniki in drugi uslužbenci Zvezne republike so delno začeli štrajk delno pa omejili svoje delo, ko so razgovori za ureditev njihovih plač zadnji teden propadli. Razgovori so bili danes obnovljeni.

BERKELEY, Kalif. — Oblasti so objavile crteže dveh črncev in neke belke, ki so osumljeni, da so odvedli zadnji teden Patricio Hearst. Revolucionarna skupina Symbionese Liberation Army je sporočila, da ima ona ugrabljeno "v varstvu", ni pa še nič povedala, kaj zahteva za njeno izpustitev.

LONDON, Vel. Brit. — Premogarji so včeraj začeli štrajk, ko so se politične stranke z vso vnemo pognale v volivni boj. Parlamentarne volitve so določene za 28. februar. Povpraševanje javnega razpoloženja po razglasu novih volitev je pokazalo, da trenutno vladna stran vodi z nekako 3%.

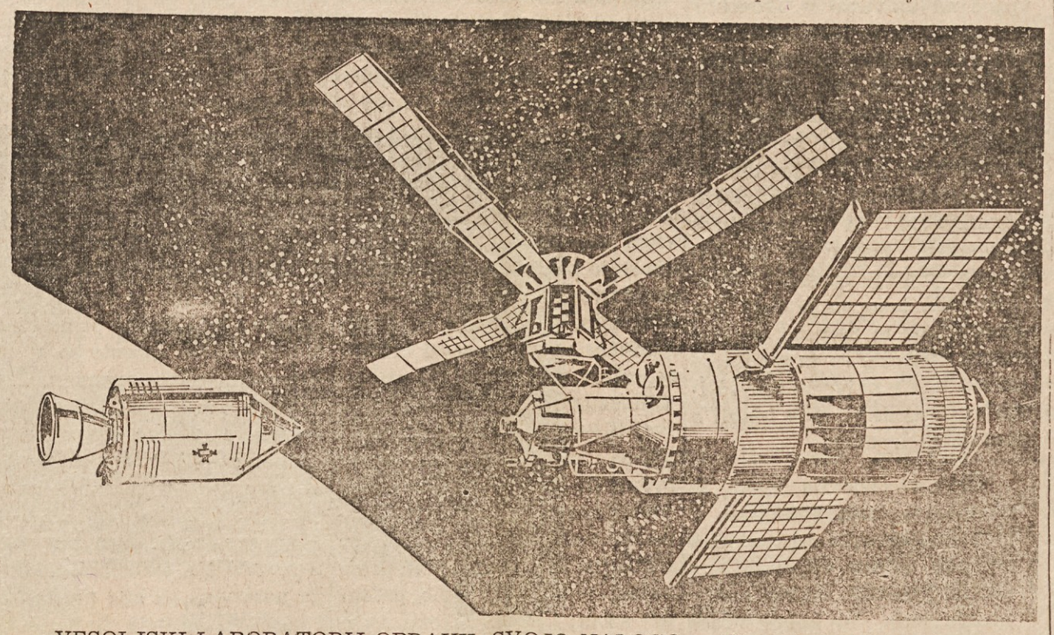

VESOLJSKI LABORATORIJ OPRAVIL SVOJO NALOGO — V petek dopoldne ob 11.17 so astronavti Gerald P. Carr, William R. Pogue in dr. Edward G. Gibson srečno po načrtu pristali na morju jugozahodno od San Diega, kjer jih je letalonosilka New Orleans dvignila v vesoljskem vozilu Apollo na svoj krov. Zdravniški pregled je pokazal, da so 84-dnevno bivanje v vesolju odlično prestali. Predsednik Nixon jim je čestital preko radia in označil program vesoljskega laboratorija za "enega znanstveno najuspešnejših naporov v zgodovini človeškega raziskovanja".

Inženirji Nadzornega središča NASA pri Houstonu so še v petek začeli izvajati načrt za popolno "uspavanje" vesoljskega laboratorija z ukinitvijo elektrike, klimatskih naprav in vzdrževanja ozračja.

Z izjemo poleta ameriških astronavtov prihodnje leto skupaj s sovjetskimi kozmonavti, ko bodo povezali ameriško in sovjetsko vesoljsko ladjo tekom kroženja okoli Zemlje, ni predviden noben ameriški vesoljski polet do leta 1979. Tedaj bodo začeli s programom "vesoljskega čolniča", ki ga sedaj gradijo.

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica—

V torek ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Jožeta Grdino ob 30-dnevnici njegove smrti.

Za "Slomškovo kosilo"—

Vstopnice za Slomškovo kosilo, v nedeljo, 3. marca 1974 v avditoriju pri Sv. Vidu po $3 za odrasle in po $1.50 za otroke pod 12. letom so naprodaj pri sledečih; Ivanka Pograjec, 391-6964; Janez Ovsenik, 881-3118; John Petrich, 481-3762 ali 481-3465; John Prosen, 481-2394; Frank Urankar 531-8982; rev. J. Varga, 341-0496, in Matt Tekavec 481-3437.

Metzenbaum ni plačal 1969 nobenega davka—

Znani clevelandski odvetnik Howard M. Metzenbaum, ki ga je guv. Gilligan imenoval za zveznega senatorja Ohio namesto W.B. Saxbeja je zadnji petek objavil delne podatke o plačilu svojih zveznih dohodninskih davkov. Med drugim je razkril, da je njegovo prenožnje vredno 3.6 milijonov dolarjev, da pa leta 1969 ni plačal nobenega zveznega dohodninskega davka, ker je imel toliko izgub in obresti za razne svoje posle. Četudi je ravnal pri tem po predpisih, sodijo, da mu bo to močno škodovalo pri volivcih, katerih podporo bo iskal pri primarnih volitvah v maju in če bo pri teh zmagal, tudi pri glavnih volitvah v novembru.

Zbornik Svobodne Slovenije—

Zbornik SS 1971-1972 lahko dobite ali naročite v Slovenski pisarni, 6304 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103.

Lepa starost—

Poznana pionirka Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66 St., ena najdelavnejših društvenic, je zadnjo sredo dopolnila 84 let v zdravju in zadovoljstvu. Kljub lepi starosti je vesela in dobre volje, še vedno vneta za vse dobro in pripravljena pomagati povsod, kjer le more. Vse najboljše in še veliko zdravih in zadovoljnih let!

Še dva moška iščejo v zvezi z umorom—

V zvezi z umorom mladega para zadnji torek v Woodland Hills Parku sta se dve ženski sami prijavili, sedaj pa iščejo še dva moška. Vsi štirje so obtoženi umora 39 let starega Davida Dutleyja in 16 let stare Patricie Carmichael. Umorjena in osumljeni so črni, umor naj bi bil v zvezi s prostitucijo.

Aluminijasti peniji?

WASHINGTON, D.C. — Ko cene bakra rastejo, bi zvezna kovnica rada kovala penije iz aluminija. Računajo, da bi to prihranilo zvezni blagajni okoli 40 milijonov dolarjev letno.

Vsako tako spremembo mora izglasovati Kongres, ki mu pa za sedaj predloga niso niti stavili.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays Sundays and Holidays, 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
• Združene države:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
• Kanado in dežele izven Združenih držav:
$20.00 na leto; $10.00 za pol leta; $6.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$20.00 per year; $10.00 for 6 months; $6.00 for 3 months
Friday edition $6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
83 No. 29 Monday, Feb. 11, 1974

Boj za človeške pravice se nadaljuje

Pred 25 leti je bila na generalnem zborovanju Združenih narodov sprejeta "Splošna izjava o človeških pravicah". Izjava pravi: "Nihče ne sme biti podvržen mučenju, nečloveškim ali ponižujočim kaznim".

Točno 25 let po razglasu Izjave je hotela "Amnesty International " v poslopju pariške UNESCO ponovno pozvati ves svet na boj proti mučenju jetnikov, pa je bilo zborovanje v zadnjem trenutku odpovedano in 300 delegatov iz 34 dežel postavljenih pred vrata. Zakaj? Nekatere države-podpisnise so se čutile prizadete, ker je UNESCO objavila v decembru preteklega leta odkritje, da je v zadnjih 10 letih vsaj 60 vlad mučilo svoje politične nasprotnike.

Čuden slučaj je nanesel, da je ravno tiste dni izšla v Parizu knjiga ruskega pisatelja Solženicina, v kateri popisuje svoje doživljaje in doživljaje čez 200 drugih jetnikov v kazenskem taborišču "Arhipelag Gulag". S tem dokazuje, da se trpinčenje jetnikov (posebno političnih) v Sovjetski zvezi še vedno nadaljuje, čeprav je ta pred 25 leti podpisala pogodbo o človeških pravicah. Sovjetska zveza ni edina država, kjer se mučenje jetnikov še vedno vrši; je le največja med mnogimi.

O čemer se v UNESCO ni smelo govoriti, ve ves svet: da se — z namenom, da se obdrže na oblasti — mučenja političnih jetnikov poslužuje vedno več režimov. Tudi za navadne zločince velja ponekod še staro pravilo: oko za oko, zob za zob. V nekaterih arabskih državah še vedno kaznujejo tatu s tem, da mu odsekajo roko. Dejstvo, da se Sirija noče udeležiti mirovne konference v Ženevi, razlagajo z verjetnostjo, da je trpinčila in pomorila izraelske vojne ujetnike.

V Latinski Ameriki sta policijsko nasilje in nečloveško ravnanje z jetniki kar v navadi. Kostarika je menda edina država med Mehiko in Argentino, ki se ne poslužuje mučilnih metod, pa je v večini ustav južnoameriških držav mučenje izrecno prepovedano.

V Južni Ameriki se policija in vojaštvo kar kosata z raznimi gverilskimi skupinami, kdo si bo izmislil groznejši način mučenja. Samo v Argentini je "Amnesty International" ugotovila v zadnjih 10 letih nad 70 novih načinov mučenja. Poizvedovanja dokazujejo, da si "specialisti" v raznih državah nudijo medsebojno pomoč. V Braziliji obstoja prava šola za mučitelje, ki jo obiskujejo učenci iz raznih držav.

Nič bolje ni v Afriki. Mučilne metode, ki so jih prej izvajale kolonialne oblasti proti domačinom, sedaj uporabljajo domači oblastniki, po večini diktatorji, proti političnim, narodnim ali verskim manjšinam. Zadnje kolonialne oblasti se poslužujejo posebnih metod: Portugalci ne dovolijo svojim političnim nasprotnikom zaspati po več tednov, jih vznemirjajo z elektronskimi šumi, bolestnim vzdihovanjem in kričanjem.

Upori Baskov v Španiji in katoliških Ircev v Ulstru dokazujejo, da niti v sami Evropi ne spoštujejo podpisane izjave.

"Amnesty International" se ne ustavi niti pred Vzhodnim blokom. Obdela predvsem Sovjetsko zvezo, ki pošilja svoje ideološke in politične nasprotnike v umobolnice. Vzhodno Nemčijo obtožuje posebno zverinskih ravnanj z jetniki.

Kulturna višina naroda ali politična ideologija (leva ali desna) ne nudita nikake varnosti pred srednjeveškimi metodami. O prvem beremo v zgodovini francoske revolucije in smo sami doživeli v Sloveniji med vojno, za drugo trditev so pa dokaz prav tako fašistični ali nacistični kot komunistični režimi. V revoluciji zdivja človek, če je še tako izobražen ali bogat, bolje: čim bolj je izobražen in bogat. Nobena narodnost ni čisto izvzeta: južnjaki so morda bolj nagnjeni k nagli jezi in nepremišljenim dejanjem, severnjaki pa bolj k "znanstvenemu" in premišljenemu mučenju.

Najslabše je v deželah z velikimi socialnimi razlikami, kjer hoče manjšina vsiliti svojo voljo večini. Mučenja se navadno vrše z vednostjo, privoljenjem ali na ukaz vlade, ki se v ta namen najraje poslužuje vojaštva.

Zastopniki "Amnesty International" so se v Parizu dva dni ubijali s predlogi, kako zajeziti poplavo podivjanosti. Končno so se zedinili, da je v boju proti nji treba najprej izboljšati obveščevalno službo. Sodelovanje policije, vojaštva in tajne policije je neobhodno potrebno, a komaj kje dosegljivo. Poziv na sodstvo po vsem svetu naj skrbi za čistejše metode zapiranja in zaslišev anja, bi najbrž bil brezuspešen. Morda bi bilo bolje vzgajati že otroke v šoli k človečnosti. Če bi mogla ta vzgoja vsaj nevtralizirati slab vpliv televizije, bi že bilo nekaj. Največ pomoči pričakujejo od delavskih in verskih organizacij ter od zdravnikov. Verske skupine bi morale svoje vernike poučiti, da je vsaka udeležba ali podpora pri nasilju nezdružljiva s članstvom v verski organizaciji.

Če gledamo na kopico pozdravnih brzojavk, ki so dospele v Pariz ob 25-letnici Izjave o človečanskih pravicah z vsega sveta, se čudimo, čemu je boj proti mučenju sploh potreben. Tudi glavni tajnik ZN Kurt Waldheim je pozabil na neuspehe UNESCO in poslal brzojavko iz New Yorka. Državni poglavar Zambije Kenneth Kaunda je spregledal obtožbe proti njegovemu režimu in poslal pozdrave.

Skoro ni države, ki bi ne bila podpisala Izjave ali kake resolucije o varstvu človeških pravic, malo jih je pa, ki bi se po njih ravnale. Vsak želi, da bi resolucije veljale za druge in upa, da se njegovi zločini ne bodo zvedeli. Pregovora "Človek je človeku volk" ne bodo v borbi za oblast odpravile nobene resolucije.

Anže

BESEDA IZ NARODA

V spomin inž. Jožetu Sodji

Inž. Jože Sodja

CLEVELAND, O. — St. Mary's Cemetery v Syracuse (New York) je 14. decembra 1973 sprejelo k večnemu počitku velikega Slovenca in katoličana Jožeta Sodjo.

Ko je po trimesečnem čakanju prišel odgovor jugoslovanske vlade, da ne morejo ustreči zadnji želji umrlega, da bi ga pokopali v rodni Bohinjski Bistrici, so ga brat duhovnik in člani družine spremljali k večnemu počitku v mesto, kjer se je za stalno naselil najstarejši sin Janez.

Tako tiho, kot da bi s tem namenoma poudarjal važnost posmrtnega življenja, je odšel v večnost mož, ki je veliko pripomogel k duševnemu preporodu predvojne in medvojne Slovenije.

Pokojnik se je rodil kot najstarejši sin Sodjeve družine 14. maja 1907. Ob vznožju Triglava mu je materina roka izklesala kremenit značaj, ki se ni spremenil ali uklonil tudi pod najhujšimi udarci življenja. Desetletnega je oče peljal v Ljubljano na realko. Naravni darovi, s katerimi ga je Bog obdaril, so mu pripomogli, da je z odliko maturiral in se nato leta 1924 vpisal na univerzo v Grenoblu v Franciji, ki je tedaj slovela v elektrotehniki in hidravliki. Vpisal se je na obe. Kot mlad visokošolec se je marljivo poglabljal na novem in težkem znanstvenem polju, a pri tem je aktivno sodeloval pri katoliških organizacijah in Vincencijevi konferenci. Kakor ga je Triglavsko pogorje očaralo v otroških letih, tako ga je tista leta Mont Blanc in njegovo pogorje vabilo. Hribolastvo in smučanje sta mu bila v največje razvedrilo. Nedavno se je tako izrazil o planinskih lepotah:

"Gore so čudovita lepota, ki nam dviga duha. Privoščite si gore in planinske lepote, čim večkrat morete. Spomini na planine vas bodo bodrili tudi v poznih letih. So kakor večno vodilo, da je lepota na tem svetu, ki naj jo neprestano iščemo in uživamo. V skalnih gmotah tako različnih oblik, ki v lepoti tekmuje druga z drugo, v temnih gozdovih, v žuborečih gorskih vodah, je skrito divje življenje, večno prerajanje, nemo izročilo Stvarnika temu svetu, dokaz Njegove življenjske dobrote, ki jo v vsej globini človek niti ne doživlja, čeprav uživa, — toda ne vsak — le tisti, ki ima oko, srce in dušo odprto ne samo za oblike tvarin, ampak tudi za Njegov duh večne ljubezni ." Vsak napor je poplačan, ne samo iz razloga sestava naših fizičnih in duševnih sposobnosti in leteh delovanja, ampak tudi iz razloga Njegove dobrote. Zato je tako globoko užitno, kadar v prosti naravi gledamo, občudujemo, ko vro iz nas vzklikujoče misli, ko nam telesne sile v zanosu čarajo občutek zadovoljstva, ker smo premagali stene gorskih velikanov, se povzpeli na njih vrhe, odkoder občudujemo večje obzorje, čarov narave in v svoji utrujenosti občutimo neko sladkost, ki je v resnici plačilo za vložen napor za lepo, vredno stvar. Zato pravijo, da planinci v svojem značaju nikdar ne morejo biti slabi ljudje. Lepota narave, gora, če jo znajo dojemati, jim omiljuje dušo, jim širi duševno obzorje, da imajo smisel za realnost življenja in za pravilno razumevanje dogajanj v njih življenjskem okolju."

Z dvojno inženirsko diplomo je mladi Jože pohitel domov, kjer ga je čakal oče na smrtni postelji. Prevzel je domače gospodarstvo, a spoznal takoj, da narod rabi vse bolj katoliške laike v javnem življenju, kot pa posestnike ali inženirje na tehnološkem polju.

Radi delovanja v žurnalistiki mu je bilo ponujeno leta 1936 mesto generalnega tajnika Radijske oddajne postaje v Ljubljani. A že naslednje leto je prevzel predsedstvo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ki ga je do takrat vodil novoizvoljeni minister jugoslovanske vlade dr. Miha Krek. Istočasno je bil imenovan za upravnega ravnatelja katoliških dnevnikov Slovenca (tedanjega največjega slovenskega časopisa), Slovenskega doma, tednika Domoljuba in verskega mesečnika Bogoljuba. Na teh mestih je ostal vse do leta 1944.

To so bila leta Jožetovega najbujnejšega javnega delovanja. Z vsem zagonom mladega življenja se je poglobil v najrazličnejše aktivnosti. Poleg vodstva omenjenih časopisov, revij in Okrožnega urada je pisal članke, reportaže, predaval pri delavskih ustanovah in shodih po vsej Sloveniji. Znani so njegovi govori za Žensko krščansko zvezo. In seveda pri tem se je intenzivno udejstvoval in organiziral verske shode za može in fante. Bil je organizator in predsednik pobožnosti prvih petkov in sobot; postal je ožji sodelavec in zaupnik škofa Gregorija Rožmana. Zaradi zaslug pri organiziranju Mednarodnega evharističnega kongresa v Ljubljani in širjenja katoliškega časopisja med Slovenci po vsem svetu ga je papež Pij XII. imenoval za "častnega komornika Njegove Svetosti".

Na publicitetnem polju je dosegel višek delovanja z izdajo Slovenčeve knjižnice. Nad 110 knjig je bilo izdanih v dobi štirih let. Ni čuda, da je Slovenčeva tiskarna postala vzor drugim po vsej vzhodni Evropi. Nedvomno vpliv tega literarnega delovanja rasti in razvoja slovenske kulture je bil izredno velik, saj ni bilo družine brez "Slovenčevih knjig".

Pri vsem tem intenzivnem delovanju ni pozabil na družino. Leta 1937 je poročil gdč. Anico iz spoštovane Slanovčeve družine. Bog ju je obdaril s petimi otroci: Janezom, Marijo, Anči, Jožetom in Petrom.

Kratke ure, ki jih je lahko posvetil družini, so mu bile v neizmerno veselje in bodrilo do dela za Boga in domovino.

Vojna leta, obstoj naroda, revolucijonarna gibanja so ga prisilila, da se je javno postavil na stran vere in slovenskega naroda. Neumorno se je trudil za dosego pravičnega miru v svobodni Sloveniji. Njegovo življenje je bilo v vedno večji nevarnosti. Ponoči, 4. oktobra 1944, ko se je slučajno oglasil doma, so ga Nemci aretirali in odpeljali v zapor. Na intervencijo dunajskega prijatelja so ga pustili pri življenju, toda decembra je bil odpeljan v Mathausen — takratno zloglasno Hitlerjevo koncentracijsko taborišče pri Linzu (Avstrija). Tam je bil dodeljen oddelku na smrt obsojenih. Nacističnih grozot in perverznih dejanj v "kazetu" je bilo toliko, da so celo domačini, ki so živeli v bližini taborišča, bežali s svojih domov. V eni sami zimski noči je zmrznilo 1,200 ujetnikov. Barake so bile prenatrpane živih in mrtvih ljudi, tako da so ponoči spal stoje naslanjajoč se drug na drugega kot žveplenke v škatljici. Izčrpane so na mestu ubili. Vera in nega sta Jožeta ohranila pri življenju. V tistih mesecih, ko je stalno gledal smrti v oči, je njegovo življenje dobilo popolnoma nov pomen: poglobil se je v filozofsko razglabljanje človeškega bitja, Boga in življenja. Te občutke in doživetja je ohranil v rokopisu "Resurrectio prohibita". (Upamo, da bo družina privolila k izdaji tega edinstvenega dela.)

S presekano lobanjo, dehidriranim telesom in v delirju radi pljučnice so ga ameriške čete na pol nezavestnega našle maja 1945 na robu ceste v Linz. Celo leto je ostal v bolnici, kjer se je boril med življenjem in smrtjo. Junija 1946, ko se je fizično opomogel, je sprejel važnejše mesto v I.R.O. (International Refugee Organization). Z znanjem srbohrvaščine, poljščine, ruščine, francoščine, italijanščine, nemščine in angleščine je naredil veliko dobrega za begunce, ki so zbežali pred komunizmom.

Skrb do doraščajočih otrok in zatirane žene ga je silila, da si je poiskal varno zevetje za družino. Pustil je Evropo in se naselil v Clevelandu, kjer mu je bil sponzor starešina ameriških Slovencev Anton Grdina. Leta 1954, po dolgih in tveganih poteh, se mu je posrečilo dobiti v Cleveland ženo in otroke. Njegovi ožji prijatelji dobro vedo, kako je hrepenel in se pripravljal na snidenje in koliko sreče mu je ta prihod prinesel. A Mathausenove grozote so ostale žive v njegovem spominu. Življenje je dobilo čisto svojevrsten pomen in globino. Bogastvo ga ni mikalo — borba po materialnih uspehih in priznanju ga ni vabila: materialne dobrine ameriške civilizacije niso bile važne; televizija, avtomobil in druge udobnosti so bile postranska zadeva. Kvaliteta življenja ne obstoja v tem! Vir človeške sreče je drugje. Seveda važno je bilo, da je skrbel za vsakdanji kruh: postal je glavni električar pri Morrison Products Inc. v Clevelandu, kjer je vodil vse-električni obrat. Kupil je hišo — novi dom za doraščajoče otroke. Nadvse važno je bilo, da so vsi dobili čimboljšo izobrazbo. Šolski uspehi otrok so mu bili v ponos, saj je Janez med drugimi nagradami dobil Fulbright Fellowship in Marija Woodrow Wilson Fellowship. Danes je Janez arhitekt, Marija ima doktorat v klasičnih jezikih, Anči končuje doktorat iz biokemije, Jože je končal elektronsko inženerijo in Peter ima M.A. iz zgodovine.

Dom je bil središče njegovih misli in dela. O tem se je takole izrazil:

"Najlepša knjiga je življenje družine v domu. Amerika po moji presoji največ trpi, ker je pojem doma daleč šibkejši kot v Evropi. In večina mlajšega rodu dejansko teži k novemu nomadstvu. Radi tega trpi tudi kultura, ki so jo razvili samo tisti narodi, v katerih se je družina vsestransko vstalila, ostala iz rodu v rod več ali manj v istem kraju in tako razvila... z eno besedo tradicijo. Tudi krščanstvo ne bo rešilo modernega človeka, dokler se njegov duh v družini ne bo ustalil in usmeril v prave življenjske cilje. Mi smo iz mesa in duha, zato se temu življenjskemu okviru ne bomo kot posamezniki in ne kot celota mogli izogniti.

Največji eksperiment je naredila Rusija in po kratkih skušnjah preusmerila svoj pogled na to vprašanje. Družina jo je rešila, sicer bi bili gotovo šli v novo revolucijo... Zato je vsak pojem družine, ki ga imamo, in ki ga še moremo sredi tolikih tokov v svojih srcih ohranjati, za nas vse dragoceno zdravilo, ki blaži našega duha, zdravi naša srca, kadar smo v preizkušnjah ali kadar smo zbegani radi vpliva drugih, ki narede v prvem trenutku vtis na nas, a nas ne osrečijo."

Tako je njegov duh strmel po dobrinah, ki jih svet okrog njega ni doumel. V takem tihem in skromnem življenju mu je vsak dan bil dragoceni dar božji. Aktivno je deloval v verskih organizacijah in bil eden ustanoviteljev Slovenske Marijine legije, ki se je lepo razvila po slovenskih župnijah v Severni in Južni Ameriki, Evropi, Avstraliji in tudi doma v Sloveniji.

Misel na doživetja druge svetovne vojne, slovenske revolucije in povojnih grozodejstev so mu vzbudile željo organiziranja vsakoletnih romanj k Lurški Materi božji na Chardon Rd. v spomin vseh padlih Slovencev. Škof Rožman je z navdušenjem sprejel idejo in vodil vse do svoje smrti vsakoletno spominsko svečanost. S smrtjo škofa Gregorija Rožmana je zgubil največjega prijatelja predvojnih in vojnih dni. Njemu na čast je napisal o priliki zlate maše spominsko knjižico v slovenščini in angleščini.

Posledice Mauthausena so se vedno znova pojavljale. Večkrat je moral v bolnico na operacije. Pred dobrim letom, ko je šel z družino na obisk k sinu v Kalifornijo, se je nenadoma zavratno prikazal pljučni rak. Ozdravljenje je bilo nemogoče. Telo je hitro hiralo, četudi je duh še vedno čil zrl v bodočnost. Po hudem enoletnem trpljenju je mirno zatisnil oči v nedeljo, 23. septembra 1973, zjutraj. Odprl jih je v "Lepoti, za katero teži vse živo in vse abstraktno, človeški razum, človeško srce, ki' končno najde svoj mir in svojo srečo v tej popolni Lepoti, ki ji ničesar ne manjka in ki je večna v Bogu" (iz pisma otrokom po prvi operaciji za raka).

V življenju je okusil trenutke prave zemeljske sreče in uspehov, ko se je znašel v središču slovenskega katoliškega preporoda. Taboriščna doba ga je še bolj poglobila v misterij zemeljskega življenja in manifestacijo večnega življenja. V povojni dobi se je njegov duh še bolj sprostl in našel popoln mir in srečo v Stvarniku, h kateremu je šel po zasluženo plačilo.

V besedah ljubljenega nečaka iz Švice dr. Tomaža Staneka "...v življenju je prehodil takšno kalvarijo trpljenja, da je danes živemu človeku skorajda ne bi več prisodil zdržati... Ne bilo bi pravično posloviti se od takšnega človeka z nekaj splošnimi ugotovitvami in besedami. Prav njegov primer nas pelje k odločitvi: skušati nadaljevati njegov zgled in njegovo duševno izročilo s prav takšnim pogumom in voljo, kakršna sta in bosta odlikovala njegovo ime za vedno v naših spominih."

Karl Bonutti

—o—

Kdo je bil prvi Amerikanec v Ljubljani

WASHINGTON, D.C. — Po branju mojega članka o prvih Slovencih v Ameriki v Ameriški Domovini 12. decembra 1973 sem dobil različna pisma in slišal različna mnenja od prijateljev. Posebno zanimivo je bilo vprašanje nekoga, da bi rad izvedel, ako je to mogoče, kdo od Amerikancev je prvi prišel v Slovenijo, oziroma imel s Slovenijo kake stike.

Kolikor sem mogel doslej odkriti, je bil prvi Amerikanec, ki je imel zvezo s Slovenijo in je v Ljubljani tudi bival, nekaj časa major U.S. Army Arthur Middleton (1795-1853). Prišel je v Ljubljano in bival v Ljubljani v času Ljubljanskega kongresa leta 1821. Prišel je kot uradni ameriški opazovalec na kongres Svete alijance in je s tega kongresa tudi poročal v Washington. Bil je torej uradni opazovalec kongresa treh cesarjev, kot so Slovenci tedaj ta kongres imenovali.

Poročila, katera je poslal s tega kongresa, mi doslej še niso znana, toda njegova poročila in njegova opazovanja na kongresu v Ljubljani bi bila lahko obdelana s kako doktorsko tezo, če se kdo, ki študira, zanima za prve stike ameriške vlade s Slovenci. Poročila se seveda hranijo v arhivih v Washingtonu. Omenjen pa je v raznih knjigah, katere opisujejo kongres v Ljubljani leta 1821.

Erik Kovačič

—o—

Iz naših vrst

St. Catharines, Ont. — Spoštovani! Kakor je razvidno iz številke v mojem naslovu, mi koncem tega meseca poteče naročnina.

Da ne bom čakal do zadnjega dne in da Vam prihranim delo in stroške, priloženo pošiljam ček za $25, za kritje enoletne naročnine in pet dolarjev v Vaš tiskovni sklad.

List je res vsestransko zanimiv. Tak časopis, kot je Ameriška Domovina, bi moral imeti vsak Slovenec ali Slovenka. Podprimo ga, saj je sedaj Ameriška Domovina edini slovenski dnevnik v U.S.A.!

Pozdravljeni! Bog Vas živi!

John Kebe

*

Euclid, O. — Spoštovani! V prilogi pošiljam ček za obnovo polletne naročnine.

Z Ameriško Domovino sem vsestransko zadovoljna in jo rada čitam, zlasti misijonske novice.

Želim Vam dosti novih naročnikov in uspeha! S spoštovanjem!

Silva Grasselli

*

Cleveland, O. — Velecenjeno uredništvo! Pošiljam Vam naročnino za Ameriško Domovino za leto 1974, pet dolarjev pa je dar listu z željo, da bi Ameriška Domovina še dolgo živela in takšna kot je, obstala in prihajala v naše slovenske domove.

S temi mislimi in željami prav lepo pozdravljam vse bralce, naročnike, dopisnike in sotrudnike, posebno pa uredništvo in upravo, želeč Vam veliko uspeha in novih ter zvestih naročnikov!

Ferdo Gospodarič

Josip Jurčič

KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

Drnulja pak s solznim očesom doma Lisca omotvozi in ga vleče za seboj opominjaje črmaža, da naj ga poganja, pa le — prav z lepo. Liscu pak žalosten pravi: O, ko bi se dalo, da bi midva, jaz in ti, mogla zdajle kože menjati in glave tako, da bi bil jaz kozel, ti pa moj gospodar Drnulja! Zakaj če se ne boš dobro obnašal, obesili te bodo in še meni ne bo dobro. O, da bi vsaj toliko ti danes pameten bil, da bi se vsaj tako neumnega delal, kakor si neumen bil, ko si šel čez plot Slamorezčevo zelje gledat in si sebi in meni hudo storil." Pravijo, da kozel na to ni ničesar odgovoril svojemu žalosti polnemu gospodarju Lukežu Drnulji.

Prišedši med sodni zbor, kozel se malo zmeni za vse sodnike in starešine, temuč meni nič tebi nič se vleže in se z zadnjo nogo prav dobro za vratom popraska.

"Kozel je neumen, ne ve, kaj bi storil, ničesar se ne boji," sklepa iz tega Gobežel.

"Ni neumen," vpijejo nasprotniki in glej čuda; kozel Lisec sam odmaja z brado.

"Ali ste videli," kriče nasprotniki.

"Muho je odganjal," vpije Drnulja in srdit, da se Lisec tako slabo obnaša, zamahne z batino nad njim. Kozel se ustraši, iztrga iz njegovih rok, in kakor bi devet naglavnih grehov nad seboj imel, zdirja po trgu in naravnost domu. "To je slaba kozlova vest!" pravijo Žužnjal in njegovi privrženci in o gorje!— Drnulja vidi, da se število prijateljev zopet manjša. Pristopi k starešini Gobežlu in mu skrivaj pravi: "O ljubi oče Gobežel! Tri jare kokoši vam do prve nedelje prinesem, le rešite me iz teh rev in težav."

Toda ni bilo treba jarih kokoši, kajti v tistem hipu pride sloveč berač in vedež višnjegorski Flere Krivostegno. Ta je mnogo sveta obhodil, imel od Boga po višnjanski veri poseben dar modrosti ter je znal coprati, da so zdravi oboleli, bolni umirali.

"Flere Krivostegno naj sodi za vso Višnjo goro," zmisli se neka ženska in naenkrat je Flere sedel na Zaropotajevem stolu, svojo bergljo ob sebi vzdignil in jel poizvedovati, kaj je in kako je. Obe stranki sta ga bili veseli, ker tako je hitro zopet edinost in zloščina prišla v ljubo višnjansko mesto; celo Lukež Drnulja se je obveselil, ker je z drugimi meščani vred veliko stavil na pravičnost in posebne božje darove Krivostegnove.

Dolgo naslanja vedež Flere kosmato brado na bergljo in misli. "Višnjanje, tukaj je težko soditi," — pravi Flere Krivostegno. "Zakaj greh je storjen in ni storjen. Ko bi bil kozel zelje požrl, tepli bi ga bili s palicami, da bi bil čutil. In Andraž Slamorezec bi zelja ne bil imel. Zdaj pa kozel ni zelja pojel. Slamorezcu ni nič škode. Greh poželjivosti pa ima vendar kozel nad seboj, zato je kazni vreden. Hum, hum, to je težko soditi."

In zopet nasloni kosmato brado misli.

In glejte! Proti poldne je bilo, kar vstane vedež Krivostegno, počasi tri prste na čelo dene in pogleda svetlo in veselo po višnjanski druhali.

"Božji duh ga je razsvetlil, poslušajmo!" šepetajo stari in mladi.

Kvivostegno pak govori in razsodi tako-le:

"Ker se kozel ni z zeljem mastil, pa bi se rad mastil, ker je čez plot gledal, pa ni mogel čez plot, zato naj bo po svoji senci tepen z devetimi udarci. Njegov gospodar Drnulja pak naj bo ta tepež gledal z zavezanimi očmi, ker je kozla slabo privezal. In zato, ker mu je ušel, zato bomo pol ure s palico zamahovali nad njim."

"To je višnjanski Salomon!" vpije krdelo.

Trikrat je še solnce nad Višnjo goro stalo, in ko je v četrtič prišlo, gnali so kozla Lisca in Lukeža Drnuljo iz mesta ven na hrib Peščenjak in tam, kjer so na hribcu stale slavne višnjanske visilice, tam je bil kozel Lisec vpričo višnjanske množice po senci tepen in Drnulja je to tepenje z zavezanimi očmi gledal in s palicami so nad njim zamahovali.

DVA BRATA

RESNIČNA POVEST

I.

Na pokopališču prifarne cerkve v hribih so pokopovali mrliča, gruntarja Abranka. Malo pogrebcev je bilo; razun dveh sinov rajncega samo še nekoliko starih babic in otrok. "Naj v miru počiva!" rekli so duhovnik, odmolili nekaj očenašev za njegovo dušo in duše vseh vernih, ki tukaj božje sodbe čakajo, potem so šli v cerkev razpravit se in vsi so se razšli. Samo mlajši sin France Abranek, osemnajst let star fant, le ta je še klečal na tleh pred grobom in jokal. Vsi drugi, celo njegov brat Tone, niso se veliko zmenili zanj, ne za rajncega. "Ko bi bil še kaj časa živel stari Abranek, zapravil in zapil bi bil vse do zadnjega klina svoje domačije; prav je, božja volja je, da je umrl," tako je svet dejal. Le mlajši sin je vedel, da mu je bil rajnki vendar oče, da je kolikor toliko skrbel zanj, da ga zdaj ne bo nikdar več videl na tej zemlji.

Solnce je bilo že visoko, ko vstane France Abranek in počasi zapusti pokopališče ter jo krene proti domu.

Abrankova hiša je stala bolj samotno sredi vasi. Lesena je bila in opuščena, pa veliko zemljišča je spadalo k njej. Nekdaj je bila najboljša v vasi in Abranki so dobro in lehko živeli. Šele danes pokopani jo je spravil na nič, je zabredel v dolge, ker je pijančeval.

Doma najde France svojega staršega brata sedeti pri orehovi, polomljeni mizi, s komolcem glavo podprto in v mislih zadolbenega. Tiho se usede k peči in oba brata dolgo časa molčita.

"Kaj bo pa zdaj?" pravi mlajši brat France čez nekaj časa.

"Naj bo, kar hoče," odgovori starši Tone osorno.

"Očeta ni več, matere ne."

"Prava reč, če tacega očeta ni več, kakor je najin bil. To še oče ni bil," — pravi Tone. — "Zapravil je vse, pil je po krčmah, na svoja sina še mislil ni. Jaz ga ne spoznam za svojega očeta. Lehko bi mi bil zapustil lepo domačijo, da bi bil živel kakor drugi ljudje, zdaj je pa pustil samo gole stene in dolgove."

"Oh, Tone! Ne govori tako, to je greh; oče so oče. Bog jim bo grehe odpustil, spokorno in spovedani so umrli. Če so nama dolgove pustili, ne smeva zato hudovati se na očeta, ampak gledati morava, kako jih bova plačala s časom. Bog bo nama gotovo pomagal."

(Dalje prihodnjič)

KOLEDAR *društvenih prireditev*

FEBRUAR

17. Slovenska šola pri Sv. Vidu pripravi nedeljsko kosilo v avditoriju.

23. — Dramatsko društvo Lilija priredi Maškaradni ples v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo "Veseli Slovenci".

23. — Glasbena Matica priredi "Pomladni ples" z večerjo v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

23. — SKD Triglav v Milwaukeeju, Wis., priredi maškaradni družabni večer v dvorani sv. Janeza na Cold Spring Rd. Začetek ob 6.

23.-24.—Vsakoletna prodaja domačega peciva v šolskem avditoriju pri Sv. Vidu. Čisti dobiček za šolo in cerkev.

MAREC

17. — Kosilo Misijonske znamkarske akcije v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Kosilo se bo serviralo od 11:30 - 1:30.

24. — Društvo Najsv. Imena pri fari sv. Vida priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami v farni dvorani pri Sv. Vidu od 8. zjutraj do 1. popoldne.

APRIL

20.—DSPB TABOR priredi svoj spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci". Začetek ob 7.30 zvečer.

21. — Koncert Mladih harmonikarjev v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 3:30.

27. — KONCERT PEVSKEGA ZBORA KOROTAN ob 7.30 zvečer v SND na St. Clairju; po koncertu zabava s plesom.

MAJ

12. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo.

17.-19. — Praznovanje 50-letnice obstoja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. — SKD Triglav v Milwaukeeju, Wis., praznuje MATERINSKI DAN ob dveh popoldne s kratkim sporedom pred kapelo v Triglavskem parku.

26. — Društvo SPB Cleveland— SLOVENSKI SPOMINSKI DAN: sv. maša ob 10.45 pri Lurški kapeli na Providence Heights, Chardon Road, za žrtve vojske in komunistične revolucije.

26. — Otvoritev Slovenske pristave. Igra orkester Sonet.

27. — SKD Triglav v Milwaukeeju, Wis., priredi SPOMINSKO SVEČANOST. Ob 11. dopoldne sv. maša v kapeli Triglavskega parka, nato spored in kosilo.

29. — Zbor SŽZ "Dawn Choral" priredi Kartno zabavo v Euclid Park Clubhouse. Začetek ob 7. zvečer.

JUNIJ

9. — Spominska proslava društva Tabor na Slovenski pristavi.

13., 14., 15. in 16. — Farni karneval pri Sv. Vidu.

16. — SKD Triglav priredi piknik v Triglav skem parku pri Milwaukeeju.

23. — Slovenski dan na Slovenski pristavi.

30. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

JULIJA

4. — Piknik Slovenske pristave.

4. — Mladinski dan v Triglav parku pri Milwaukeeju.

7. — Piknik društva "Tabor" na Slovenski pristavi.

14. — Piknik Misijonske znamkarske akcija (MZA) na Slovenski pristavi.

21. — Misijonski piknik v Triglavskem parku pri Milwaukeeju.

28. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na Slovenski pristavi.

AVGUST

11. — Plavalne tekme na Slovenski pristavi.

18. — Belokrajski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

18. — Športni dan SKD Triglav v Triglavskem parku pri Milwaukeeju. Ob 11. dopoldne sv. maše pred kapelo, nato kosilo, tekme in piknik.

SEPTEMBER

1. — "Koroški piknik" na Slovenski pristavi.

15. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

22. — Oltarno društvo fare sv. Vida pripravi kosilo v šolskem avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek serviranja ob 11.30.

OKTOBER

6. — SKD Triglav priredi VINSKO TRGATEV v Triglavskem parku pri Milwaukeeju.

19. — DSPB TABOR priredi jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

19. — Klub nevburških slovenskih upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

20. — Jesenski koncert Glasbene Matice v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

27. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo.

NOVEMBER

9. — Belokranjski klub priredi MARTINOVANJE v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

24. — Dawn Choral Group poda svoj letni koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue v Euclidu. Začetek ob 4. popoldne.

DECEMBER

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

JANUAR 1975

18. — "Pristavska noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

Mamila – črv v našem narodnem življenju

Cleveand, O. — Poročila o moralni ravni v ameriški armadi opozarjajo na razkrajajoči vpliv mamil, ki jih kar na veliko uživajo ameriški vojaki nastanjeni tukaj v Ameriki in po raznih vojaških postojankah okrog po svetu.

Poleg smrtnih žrtev vietnamske vojne je bilo mnogo tragičnih slučajev, da so vojaki, ki so se sicer nepoškodovani vrnili domov, bili že tako "navajeni" na nevarna mamila kot heroin, da niso bili več sposobni za normalno življenje in so nekateri še sedaj na zdravljenju v raznih veteranskih bolnišnicah.

Razkrajajoč vpliv mamil se je vrinil celo med moštva na zelo odgovornih vojaških inštalacijah in tajnih vojaških postojankah. Samo v teku enega leta je bilo odstranjenih z zelo občutljivih pozicij, kjer so imeli dostop do atomskega orožja, 3.647 oseb, največ zaradi uživanja mamil, alkoholizma in duševnih motenj v zvezi z enim ali drugim.

O tem je poročal kongresu v lanskem maju in juniju dr. Carl Walske, bivši pomožni tajnik za narodno obrambo za atomsko energijo. To poročilo je bilo objavljeno koncem januarja tega leta.

Dr. Walske je poročal, da je bilo 2.420 vojaških ali civilnih oseb odpuščenih iz letalstva, 527 iz armade in 708 iz mornarice. Vsako leto je odpuščenih ali zamenjanih najmanj 3% od skupnega števila 120.000 vojaških ali civilnih uslužbencev, ki so opravljali več ali manj odgovorno delo v arsenalih ameriškega atomskega orožja in so jih nadrejeni smatrali za nezanesljive oz. nevarne za ameriško narodno varnost. Okrog 20% od teh je bilo podvrženih uživanju mamil.

Če k takšnemu stanju na odgovornih položajih ameriškega upravnega aparata prištejemo še precej razširjeno uživanje mamil med mladino in celo nedoraslo šolsko mladino, se moramo zgroziti, da se nam pred nosom na naših domačih ameriških tleh koti najnevarnejši sovražnik, ki razjeda duševno in telesno zdravje ameriškega ljudstva. Posledice še niso toliko vidne sedaj, zato se jih mnogi še ne zavedajo, a se bodo pokazale v nekaj letih, ko bo mladi rod moral sam prevzeti odgovornost za svoj obstanek in za državno vodstvo.

Oblasti trdijo, da so državni organi stalno na delu, da izsledijo razpečevalce mamil. Vendar je čudno in nerazumljivo, da so v Clevelandu časnikarji odkrili "legalni" vir za zelo nevarna mamila in sicer na zdravniški recept. Po izjavi sprejemne uradnice v neki zdravniški pisarni - ime je bilo objavljeno - je prišlo v urad vsak dan 30 - 40 ljudi, ki so jim v uradu predpisali recept za nakup zelo nevarnih mamil. Teh ljudi zdravnik sploh ni preiskal, največkrat jih sploh niti ni videl. Takšna praksa za omogočanje dostopa do prepovedanih mamil ni posamična.

Kako je bilo mogoče, da so ljudje na tako lahek način prišli do prepovedanih mamil, ne da bi jih varnostni agenti proti razpečavanju mamil pri tem zalotili, saj se je to vršilo dalj časa?

Starši so v stalni zaskrbljenosti za svoje otroke. Drugi otroci jih v šoli napeljujejo in zapeljujejo k uživanju najprej "lahkih" mamil. Fantički, ki se spomnijo svaril svojih staršev, se jih otepajo in izogibajo, a se zato iz njih norčujejo, da so "sissie", kar nekatere včasih res premoti in korajžno prvič zaužijejo ali pokadijo zapeljivo mamilo. Za takega rečejo, da je že "hooked". In malenkosten začetek se počasi spreminja v življenjsko tragedijo. Ko starši doma opazijo spremembo na otroku, je čestokrat že prepozno. Nevarnost je enaka za dečke in deklice.

Uživanje mamil med ameriško odraslo in nedoraslo mladino obojega spola je zajelo tak širok obseg, da ga morajo državne oblasti, kakor tudi vsak državljan in državljanka, smatrati za najbolj pereč problem, kako ozdraviti to rak-rano na našem narodnem telesu. To ni naloga samo državnih oblasti, to je tudi naloga in skrb Cerkve, vzgoje v šolah, posebna pažnja v društvenih dejavnostih, kakor tudi vsakega posameznika. Najbolj odprte oči pa morajo imeti starši, ki najprej morejo opaziti značilne spremembe na svojih otrocih. Če jih zgrešijo ali dobrosrčno spregledajo, so izgubili svojega otroka.

Poskušajmo torej s skupnimi močmi ozdravljati nevarno rakrano na našem narodnem telesu, da obvarujemo našo mladino in našo deželo počasnega a gotovega propadanja.

Jože Melaher

—o—

Dober razlog

"Ata, daj mi nekaj denarja," prosi Johnny.

"Le zakaj ga rabiš?" vpraša oče.

"Zato, ker dandanes roparji stalno napadajo ljudi. Kaj, če bi mene na poti v šolo napadli in zahtevali — denar ali življenje —, pa ne bi imel centa!"

Prijatel's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

MALI OGLASI

HARDWARE FOR SALE
With building and three suites. Established 38 years. No reasonable offer refused. At 6812 St. Clair Ave. — 361-1635.
(31)

EUCLID — ZIDANA HIŠA
za dve družini, 6-6, tri leta stara. Jedilna soba, 1½ kopalnica, klet, 2½ garaže. Na cesti z novimi domovi.

EUCLID E. 250 St.
prijazna zidana hiša za dve družini, pripravno za sorodnike ali za dohodek. Tri spalnice spodaj, dve spalnice zgoraj, lepa rekreacijska soba, z ½ kopalnico v kleti. Dvojna garaža. Pridite pogledat! Dajte ponudbo!

POZOR CLEVELANDSKI URADNIK!
Krasna tapecirana zidana ranča, dvojna priključena garaža. Velika deželna kuhinja. W B ognjišče. Rekreacijska soba. Severno od Lake Shore Blvd.

NOVI DOMOVI
Imamo različne ranče, splits in Colonials v Euclidu, Willoughby in Eastlake. Za več informacije kličite

UPSON REALTY
731-1070 499 E. 260 St.
Odprto od 9. do 9.
(31)

Kupim hišo
Kupim hišo od privatnega prodajalca, s 3 spalnicami, na Lake Shore, Euclid, Willoughby, Richmond Heights ali Highland Heights. Kličite Frank Kosmerl, 531-7038.
(1,4,8,11,15 feb)

HIŠNO PLESKANJE
zunanje in notranje, vseh vrst plumbersko delo za vodo, elektriko, in gas ter vse kar spada v to stroko, napravimo skrbno in dobro, prav tako vsako zidarsko delo.
Kličite po peti uri popoldne
486-6009

Pohištvo naprodaj
Rabljeno, dobro ohranjeno pohištvo za spalnico in dnevno sobo je ugodno naprodaj. Prav tako airconditioner.
Kličite 881-0250
—(pon.sr.,pet.)

Help Wanted Male or Female

Poln ali delni čas
IŠČEMO MOŠKE
ALI ŽENSKE ZA POMETANJE
RICHMAN BROS. CO.
kličite 431-0200 ext. 257
(29)

Help Wanted Male

Foundry
Sand Blast Operator
Casting Trimmer
Knock Out Operator
Good day shift opportunity available in growing foundry. Excellent starting rate plus usual benefits. Experienced person preferred but will consider training. Apply in person only.
OHIO ALUMINUM INDUSTRIES INC.
4840 Warner Rd.
Garfield Heights, O. 44125
(30)

Porter Wanted
Hours: 8 a.m. to 1 p.m. Six to seven days a week. Call after 7:30 p.m. evenings.
GRDINA BOWLING LANES
6017 St. Clair
Tel: 361-9398
(30)

PUNCH PRESS OPERATORS and GRINDERS
SHEET METAL MECHANICS
to work on sheet metal fabrications and electrical cabinets Steady work. Company paid benefits. Interviewing 8 AM to 11 AM.
FORMWELD PRODUCTS CO.
1530 Coit Ave.
go south on E. 152 St. to end of St.
(x)

JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available.
(x)

Help Wanted — Female

General Office Work
Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628
(x)

HOUSEKEEPER
Two adults — no cooking — no laundry — Mon. Wed. Fri. Sat. $2.50 per hour. E. 200th and Lake Shore — 531-4548
—(31)

Gospodinja
Iščemo gospodinjo ali dvojico, najrajši slovensko, stanovanje. Kličite vsak večer po 6. uri 731-4922.
—(33)

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ
Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali žensko, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.
AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio 44103
431-0628

Johan Bojer:

IZSELJENCI

V

Ali z novim mestom Nidarosom se je zgodilo drugače, kakor sta si Morten in Erik Foss zamišljala.

Šlo je na pomlad in Peter Skaarnes je vlačil z brano na polju. Naenkrat ustavi konje in se prične ozirati. Nova pot je držala tik mimo njega. In prav res, kakor je grešnik pred Bogom, ali ni to Morten, ki prihaja tamkaj? Vozi se z dvema konjema na visokem vozu in za vozom tečeta dva druga konja. Zraven njega sedi mlada žena. Peter Skaarnes strmi in končno zakolne: "Vraga, zdaj je z mirom pri kraju!"

Njega so to zimo, ko je bila postavljena oblast, izvolili za občinskega sodnika! In zakaj ne? Bil je trgovec in posojal je denar, ali ni bilo razumljivo, da so ljudje glasovali zanj? Po zakonu je zdaj bila sicer določena meja obrestim, smele so znašati žal samo dvanajst odstotkov. Ali Skaarnes si je znal pomagati. Če je prišel kdo k njemu in bi rad izposodil denar, je moral najprej kupiti za dvojno ceno kak star plug ali brano, ali pa zastonj zvoziti v mesto nekoliko tovorov pšenice. Šele potem se je dalo govoriti o posojilu. Ali ni imel prav, da se je branil propada? Kako se je moglo dogoditi, da jih je toliko zanj glasovalo, je bila sicer stvar zase, ampak zdaj je bil občinski sodnik. Smel je ljudi poročati, odločati v medsebojnih sporih in če mu kdo ni bil po godu, ga je lahko dal prijeti in zapreti v klet za krompir, ki je bila preurejena v ječo. Tako mogočen je bil postal Skaarnes, čeprav se je župnik besno boril proti njemu. Župnik! Zanj se je vraga brigal. Zdaj pa je prihajal nekdo, ki je bil mnogo nevarnejši.

Onadva sta izstopila pred Mortenovo hišo. In tam je stala Bergitta v dolgem sivem dežnem plašču in s črno ruto na glavi, ožgana od vožnje preko prerije, in začudeno gledala z velikimi očmi. Prav res, saj tam je bila ilovnata koča, v kateri je Morten živel nekoliko let. Morala si jo je bližje ogledati. Ne, kakšna luknja! Ozirala se je na male lesene hiše, na kope slame okrog njih, na črne ploskve izorane zemlje in končno se je na glas zasmejala. Nikdar mu ne bi bila kot žena sledila na Kvidal, ampak tukaj — v tako neskončno daljnem svetu, kjer polja nimajo mej in so hiše kakor škatlice vžigalic, tukaj je bilo nekaj drugega. To je bilo kakor pravljica. In kljub temu, ali je res ona, ki zdaj stoji tukaj? Tako neverjetno je bilo.— Ali se ni morala smejati?

Da, prišla sta kot mlada zakonska dvojica, poročila sta se v eni izmed norveških cerkva v New Yorku. Vožnja semkaj je bila za Mortena nenavaden dogodek, ne, kako se je vse izpremenilo v nekoliko letih. Predvsem je bila nova pot in v razdaljah nekaj milj so bile postavljene hiše, kjer so potniki lahko prenočevali. Zdaj ni bilo treba več spati pod vozovi. In povsod so bili novi naseljenci. Nekega dne se bo še dogodilo, da se bodo vrstile naselbine druga ob drugi od Northvillea prav do sem.

Tedaj pa je prišel Simen iz hleva. Oho, nenadoma je obstal in široko pogledal. "Ali res — ti si si kupil konje. Morten!"

"Konje? Rajši poglej mojo ženo."

"Tvojo ženo?" Simen je stal z vedrom v roki in strmel.

"Dober dan!" ga je pozdravila Bergitta in smeje stopila k njemu.

Ali komaj so bili v mali sobi, se je spet pričela smejati. Stala je na sredi in gledala okoli sebi. "Ah, za božjo voljo, kakšen nered, tukaj je res potrebna ženska." In potem je morala iti pogledat v kuhinjo in v kamro in tam je bilo še huje.

Ampak že prihodnji dan je moral Morten obiskati stare naseljence in jim pokazati svojo ženo. To pot se je moral voziti. Saj nihče ne bo mogel videti na konjih, da so bili kupljeni na upanje. Ampak zdaj je nameraval lotiti se nečesa novega, in četudi bi moral k Skaarnesu in si izposoditi denarja.

Bil je pravi spomladanski dan z nenadnimi plohami in solncem. Dišalo je po prsti in po rasti, v daljavi je trepetala velikanska mavrica nad ravnino.

Ali pa sta mogla kaj drugega kakor smejati se ob razburjenju, ki sta ga vzbujala. Ana je stala pred hišo z zavihanimi rokavi in prala. Naenkrat pa se je morala nečesa oprijeti, kakor v strahu, da ne bi omahnila. "Ne, kaj je mogoče...!" Obe sestri sta se vrgli druga drugi v naročje in jokali, ali Bergitta je komaj utegnila ogledati si vse tri otroke, še manj odgovoriti na vsa vprašanja o domu. Morten je silil dalje. Drugič se bosta porazgovorili.

Najstarejši fant Izak, s črnimi lasmi in rjavimi očmi, pa je bil že tekel k sosedom, da jim sporoči novico.

Pri Karen in Kalu je bilo prav slavnostno razpoloženje, ko je Morten pokazal majhno omarico in dejal, da je v njej stara ura iz Skareta. Da, da, zdaj jo obesite. Zbogom — drugič boste slišali več novic z doma. Zbogom.

Ali zunaj na polju je videl tri volovske vprege in pet konj se je paslo na travniku. Vraga! si je mislil, prehitevajo te, ampak le počakajte!

Bergitta je morala odpreti dežnik. Nobene poti ni bilo več. Morala sta se voziti okoli polj in se vijugati dalje. Konja sta vzbujala pozornost. Pripeljala sta se k majhni leseni hiši z zastori na oknih. "Kdo pa tukaj stanuje?" — "Ola Vatne in polkovnikova hči!" je odgovoril Morten. "Ne — torej tako živita, ne, kaj takega!"

V hiši je sedela Elza z Dyrendala in šivala s tremi otroki okoli sebe. Malo je osivela in upadla. Ola pa piše pri mizi. Član občinske uprave je, končno je bilo tudi njemu poverjeno zaupno mesto. "Ti sam pa boš moral pričeti znova!" si je mislil Morten. "Prehitevajo te, drug za drugim."

Kave nikakor nista mogla počakati. Morten je čutil, kako je Ola stal in gledal za konji. Kar naj. Bržkone ima še zmeraj samo vole in to ga jezi. Ampak videli bomo.

Ali kdo bi bil slutil, da je bil materin ljubljenček že poročen in imel dediča v zibelki?

Njegova Irka je bila velika rdečelasa žena, s pegami na obrazu in jastrebjim nosom. Pogovarjala sta se skoraj samo z rokami. Zakaj on ni bil nič kaj trden v angleščini in ona se še ni naučila mnogo norveščine. "Kako je malemu ime?" je vprašala Bergitta in pokazala na malčka v zibeli. "Peter," je rekel Anton. "No, no, Patrick!" je zaklicala mati in divje pogledala moža. Sicer pa še ni bil krščen, je povedal Anton, zakaj mati je hotela, da bi bil otrok katoliški, on pa se je temu upiral, in nihče se ni hotel vdati. "What is your meaning?" je vprašala Irka in se ozrla na Mortena. "To se pravi: Kaj pravite k temu?" jo je popravil Anton. V svoji lastni hiši se je boril za domači jezik. Zbogom, je rekel Morten. Da, saj se bomo še videli. Zbogom, zbogom!

Ko sta se peljala dalje, se je imela Bergitta spet nečemu smejati. "Tadva se pač noč in dan prepirata!" je rekla. "Ne, kakšen par! Kmalu ju morava povabiti, da bova imela kaj zabave."

Bilo je najbolje takoj obiskati tudi učitelja Berga. Sedel je v kuhinji svoje nove lesene hiše in jedel. Bil je neobrit in mleko in drobtine so se držale njegovih sivorjavih brk. Ampak kakšen nered je bil vse naokoli. Planil je pokonci, si obrisal usta in toliko, da ju je pozdravil. Potem je takoj pričel govoriti o svojih lastnih zadevah.

JEKLARJI NA VRSTI — Unija jeklarskega delavstva, katere predsednik je T. W. Abel (na sliki), pripravlja predlog za novo delavsko pogodbo, ko sedanja letos poteče.

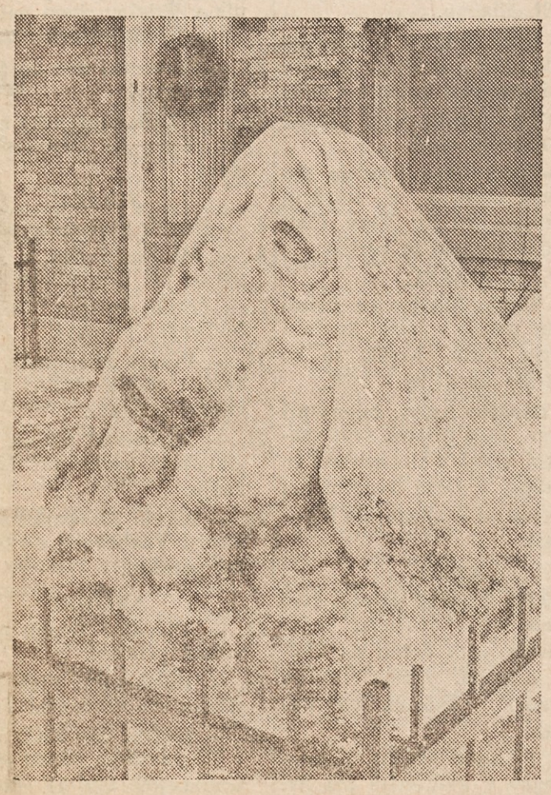

NEPREMAKLJIV ČUVAJ — V Verdunu v Kanadi so napravili namesto sneženega moža sneženega psa kot čuvarja pred hišo. Ta se vsekakor ne bo premaknil s svojega stražarskega mesta, dokler ga sonce ne bo uničilo.

POPOLNOMA NEODVISEN — Posebni javni tožilec za Watergate zadeve Leon Yaworski, je dejal, da ima od strani Bele hiše popolnoma proste roke. Kongres mu jih kljub temu hoče zagotoviti in zajamčiti še s svojimi sklepi. Na sliki vidimo L. Jaworskega tekom zasliševanja pred pravosodnim odborom Predstavniškega doma.

DARUJTE
ZA
TISKOVNI SKLAD
AMERIŠKE DOMOVINE!
PODPIRAJTE
NAŠO
SLOVENSKO USTANOVO!

20% POPUSTA

Razprodaja bo trajala samo dva tedna.

Zelene Eagle znamke; ob torkih dvojne.

CENE VSEMU BLAGU ZNIŽANJE ZA NAJMANJ 20%

Pridite — obiščite nas — oglejte si vso zalogo — dobrodošli ste — popolnoma brez vsake obveznosti.

ANZLOVAR'S
6214 ST. CLAIR AVE.

Razprodajo zaključimo v soboto 16. februarja

DRAGI NAROČNIKI IN NAROČNICE!

Lepo prosimo, pošljite nam naročnino že ob prvem obvestilu, prihranite nam ponovno delo in stroške! Sporočite takoj, če želite spremembo v naročništvu. Pridobivajte nam novih naročnikov. Priporočite naš list svojemu slovenskemu sosedu in znancu!

AMERIŠKA DOMOVINA

ZA VALENTINOVO
poklonite svojim dragim
AMERIŠKO DOMOVINO

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue 431-0628

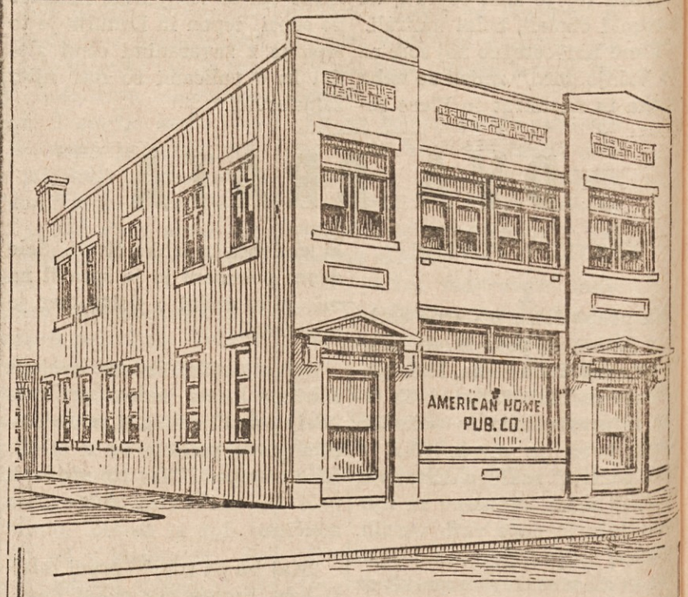

Za vsakovrstna tiskarska dela
se priporoča
TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:
okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.
Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

NAROČITE SI
DNEVNIK
AMERIŠKO DOMOVINO
NAJVEČJI
SLOVENSKI
DNEVNIK
NAROČAJTE
TISKOVINE PRI
AMERIŠKI DOMOVINI